

Είναι φυσιολογικό αυτό το είδος βίας;

Πολλά παιδιά γνωρίζουν από προσωπική πείρα το φαινόμενο της βίας στο σχολείο. Κάποια από αυτά μπορεί να έχουν ασκήσει βία, κάποια μπορεί να υπήρξαν αποδέκτες επιθετικής συμπεριφοράς, ενώ κάποια άλλα μπορεί να έβλεπαν ένα φίλο τους να δέχεται συχνά απειλές και προσβολές. Στο

γυμνάσιο, το φαινόμενο αυτό είναι πολύ συχνό. Τα περισσότερα παιδιά συμπεριφέρονται επιθετικά κάποιες φορές, αλλά ορισμένα καταλήγουν να εκδηλώνουν μόνιμα βίαιες συμπεριφορές.

Όπως όλα τα παιδιά, έτσι και αυτά σφείλουν να μάθουν ότι δεν είναι σωστό και δίκαιο να φερόμαστε στους άλλους με τόσο

σκληρό τρόπο. Αυτό που θα πρέπει να θυμόμαστε είναι ότι οποιασδήποτε μορφής βία μπορεί να αποτελέσει εξαιρετικά τραυματική εμπειρία για το παιδί που βρίσκεται στη θέση του θύματος.

Γιατί τα παιδιά φέρονται επιθετικά;

Τα παιδιά μπορεί να φέρονται βίαια και επιθετικά για πολλούς λόγους. Ορισμένα παιδιά μπορεί να υποφέρουν αυτή τη συμπεριφορά επειδή απολαμβάνουν την αίσθηση δύναμης και εξουσίας που τους χαρίζει η βία, αλλά και επειδή πιστεύουν ότι θα «τη γλιτώσουν» πάντα χωρίς συνέπειες. Τα παιδιά αυτά είναι συχνά δημιουργή στις τιμές τους, ενώ έχουν εξασφαλίσει και την υποστήριξη των φίλων τους. Κάποια παιδιά δεν καταλαβαίνουν τόσο καλά τη σημασία των άλλων με τη συμπεριφορά τους, ενώ κάποια άλλα δεν νοιάζονται. Ορισμένες φο-

ρές, μάλιστα, μπορεί να πιστεύουν ότι τα θύματά τους αξίζουν αυτού του είδους τη συμπεριφορά ή ότι «πγαίνουν γρηγόρως». Κάποια άλλα παιδιά, όμως, μπορεί να αντιδρούν έτσι επειδή έχουν πίσει από τον ίδιο θύμα βίας από τον ίδιο θύμα βίας από μέλη της οικογένειάς τους. Μπορεί να υιούδων ιδιαίτερα ανασφαλή, ανήσυχά, τρεγμένα από το σχολικό ή το οικογενειακό περιβάλλον, ενώ μπορεί να υποφέρουν ακόμα και από κατάρτιση. Στην ουσία, τα παιδιά αυτά προποκτούν άλλα άτομα για να αντιμετωπίσουν τους δικούς τους φόβους.

Ορισμένα από αυτά τα παιδιά μπορεί να υιούδων πολύ μύνα και να ντρέπονται για τον άσχημο τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρονται στους άλλους. Μπορεί, μάλιστα, να φτάνουν στο σημείο να πιστεύουν ότι είναι τόσο κακοί άνθρωποι, ώστε τους αξίζει να τιμωρηθούν σκληρά. Μπορεί ακόμα και να φοβούνται επειδή κανείς δεν τους σταματάει. Έχει αποδειχτεί ότι η επιθετικότητα, όταν δεν αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά από νωρίς, συνεχίζει να εκδηλώνεται και κατά την ενήλικη ζωή, οδηγώντας σε βίαιες και εγκληματικές συμπεριφορές.

Αγόρια και κορίτσια εκδηλώνουν συχνά διαφορετικές μορφές βίαιης συμπεριφοράς

Οι προσβολές, ταπεινάγματα και τα κοροϊδευτικά παρατομικά αποτελούν τις συνηθέστερες μορφές επιθετικής συμπεριφοράς. Πολλά αγόρια χρησιμοποιούν επίσης τη σωματική τους δύναμη για

να εκφοβίσουν τα θύματά τους.

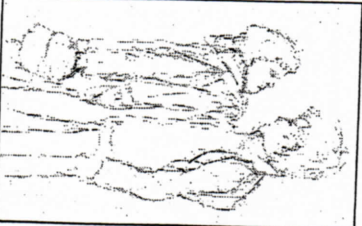
Τα κορίτσια καταφεύγουν συνήθως σε άλλες λύσεις - για παράδειγμα, μπορεί να αποκλείουν κάποια κορίτσια από την παρέα τους ή να διαδίδουν προσβλητικές ιστο-

ρίες για άλλα κορίτσια. Αυτές οι μορφές επιθετικής συμπεριφοράς είναι εξίσου τραυματικές για το θύμα.

Πόσο σημαντικό είναι αυτό το φαινόμενο;

Ορισμένες φορές οι ενήλικοι δεν μπορούν να καταλάβουν πόση απόνωση και στενοχώρια μπορεί να προκαλέσει η επιθετική συμπεριφορά στις παρέες των συνομηθικών, ιδιαίτερα όταν αυτή περιορίζεται «μόνο» σε λεκτικές προσβολές και πειράγματα.

Όταν ένα παιδί δέχεται διαρκώς προσβολές, καταλήγει να διαμορφώνει μια αρνητική άποψη για τον εαυτό του και να υποφέρει από έλλειψη αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης. Ορισμένα παιδιά που έχουν υπάρξει αποδέκτες βίαιης συμπεριφοράς για μεγάλο χρονικό διάστημα, φτάνουν στο σημείο να πιστεύουν ότι το αξίζουν! Αυτά τα προβλήματα έχουν επιπτώσεις στη μετέπειτα ζωή των ατόμων. Ορισμένοι ενήλικοι που είχαν πίσει θύματα βίας όταν ήταν παιδιά, υποφέ-

Φιλία, όχι βία!

